

netwerk
tegen
armoede

Blikvangers werking 2015

2015 was geen goed jaar voor mensen in armoede: besparingen werden verder doorgezet, terwijl sociale correcties grotendeels achterwege bleven. Zo gingen bijvoorbeeld de energieprijzen sterk omhoog.

De armoedecijfers blijven in stijgende lijn gaan en zeker de kinderarmoede blijft met 11,4 % schrikwekkend hoog. Ondanks enkele lichtpunten blijft de balans van het beleid negatief. Dat heeft het Netwerk tegen Armoede niet belet om te blijven werken aan structurele maatregelen die de armoede duurzaam terugdringen. Hieronder een overzicht van de belangrijkste realisaties van het Netwerk tegen Armoede in 2015.

► **15.000 mensen in armoede, 2.400 vrijwilligers zonder armoede-ervaring**

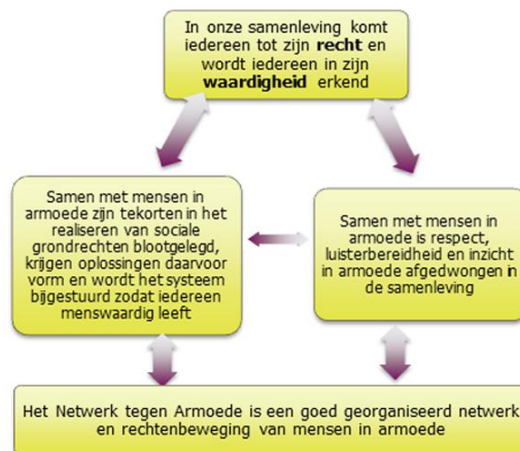
Uit de meest recente bevraging bij de 59 verenigingen waar armen het woord nemen binnen het Netwerk tegen Armoede blijkt dat wij anno 2016 ruim 15.000 mensen in armoede bereiken en daarnaast ruim 2.000 vrijwilligers zonder armoede-ervaring. Een ruime achterban waar het Netwerk kan op terugvallen om kennis en ervaring te bundelen en daarmee naar het (Vlaamse) beleid te stappen.

De verenigingen blijven heel veel mensen uit de generatiearmoede bereiken. Daarnaast valt het op dat een aantal specifieke groepen meer en meer de weg vinden naar onze verenigingen: eenoudergezinnen, mensen met een migratieachtergrond, mensen met psychische problemen. Enerzijds omdat het armoederisico bij hen

hoge toppen scheert, anderzijds omdat de naambekendheid en de toegankelijkheid van verenigingen waar armen het woord nemen toeneemt.

► **Ambitieuw meerjarenplan 2016-2020 waarin rechten van mensen in armoede centraal staan**

De Vlaamse Regering keurde onlangs de nieuwe meerjaren-overeenkomst goed met het Netwerk tegen Armoede. Ze loopt tot 2020 en benadert armoedebestrijding vooral vanuit de rechten van mensen.

Wanneer mensen hun grondrechten niet kunnen realiseren, zullen we dit samen met mensen in armoede blootleggen en oplossingen voorstellen. Alle grondrechten worden daarin meegenomen, met een bijzondere focus op inkomen, lokaal beleid, onderwijs en vrijetijdsparticipatie. Daarnaast leggen we sterk de nadruk op meer luisterbereidheid en respect tegenover mensen in armoede. Dit nieuwe plan kwam in 2015 tot stand na een uitgebreide consultatie van de mensen in armoede in de 59 verenigingen waar armen het woord nemen.

► **Partnerschap met bedrijven**

Met de steun van Cera werkt het Netwerk tegen Armoede de komende drie jaar aan de uitbouw van partnerschappen met bedrijven. Deze samenwerkingen kunnen verschillende vormen aannemen: ontwikkeling van producten en diensten die toegankelijk zijn voor mensen in

armoede, frontvorming om wetgeving aan te passen, advies over armoedeproblematiek,... Met deze mogelijke sporen van co-creatie spreekt het Netwerk tegen Armoede bedrijven aan die maatschappelijk verantwoord willen ondernemen, bedrijven die samen met mensen in armoede aan een maatschappij willen werken met minder ongelijkheid en meer sociale rechtvaardigheid.

► **17 oktober stelt lokale acties centraal met verbindend thema**

In 2015 focuste het Netwerk tegen Armoede op 17 oktober, Werelddag van Verzet tegen Armoede, volledig op de vele lokale acties van de 59 verenigingen waar armen het woord nemen met als verbindende slogan 'Investeren in mensen'. Dat bleek een succes.

Verenigingen kwamen nog nadrukkelijker in beeld en we konden ook rekenen op veel aandacht vanuit de media. Daarom wordt deze aanpak verder gezet in 2016. We focussen dit jaar op wonen/energie/water. Een werkgroep met mensen met armoede-ervaring werkt dit verder uit. In aanloop naar 17 oktober (en uiteraard ook op de Werelddag zelf) zal opnieuw een centraal beeld gelanceerd worden, gekoppeld aan het vertrouwde geknoopt laken.

► **Mensen in armoede denken na over uiteenlopende beleidsthema's**

Het Netwerk tegen Armoede organiseerde 25 overlegmomenten over diverse beleidsthema's, waarin mensen in armoede met elkaar in dialoog gaan, knelpunten in kaart brengen en beleidsaanbevelingen formuleren. Dat resulteerde in diverse adviezen en overlegmomenten met verschillende beleidsmakers en maatschappelijke actoren.

Thema's die aan bod kwamen:

- Referentieadres
- Arbeidsongeschiktheid
- Uitpas
- Wonen bij jongeren
- Digitalisering in onderwijs
- Schooltoelagen
- Nieuwe Vlaamse bevoegdheden rond werk
- Werking Huurdersbonden
- Toegang tot geestelijke gezondheidszorg
- Huizen van het Kind
- Eerstelijns hulpverlening
- Integrale Jeugdhulp

...

► Doorbraken in het beleid

Ondanks vele negatieve beslissingen in 2015, zagen we toch enkele lichtpunten als gevolg van onze jarenlange strijd:

- Uitbreiding van de derdebetalersregeling: Deze is nu verplicht voor iedereen met recht op een verhoogde tegemoetkoming. Voor ons een belangrijke stap vooruit richting een veralgemeende derdebetalersregeling. Het werk is dus zeker nog niet af. We blijven ook ijveren voor uitbreiding naar tandartsen, kinesitherapeuten,... Maar het vele inhoudelijke en campagnewerk, samen met Gezinsbond en Vlaams Patiëntenplatform, begint wel zijn vruchten af te werpen.
- Uitrol van de Uitpas: Deze wordt nu gebruikt in 11 Vlaamse regio's (in 2016 kwam Uitpas Kempen er nog bij) en in Brussel werd de Paspas toe gevoerd. De Uitpas is een gebruiksvriendelijk, laagdrempelig systeem waarmee mensen, ongeacht hun inkomen, vrijetijdsactiviteiten mee kunnen betalen. Voor mensen met een laag inkomen geldt een kortingssysteem.

Doordat de Uitpas door iedereen kan gebruikt worden en kan gekoppeld worden aan actieve toeleiding op maat, werkt dit zeer drempelverlagend voor mensen in armoede. Ze kunnen

cultuurevenementen bijwonen, aan sport doen of op een andere manier hun vrije tijd zinvol invullen, zonder dat ze een stempel opgeplakt krijgen.

Het Netwerk tegen Armoede streeft ernaar dat de Uitpas in 2016 verder uitgerold wordt in bijkomende

regio's in Vlaanderen. Ook een aantal tekortkomingen in het systeem van de Uitpas (te weinig investering in toeleiding, groepen die er nog geen recht op hebben, ...) blijven werkterrein voor 2016.

► **500-tal ondersteuning voor verenigingen waar armen het woord nemen**

Copyright: de zuidpoort

Het team verrichtte een 500-tal heel uiteenlopende ondersteuningsopdrachten op vraag van de 59 verenigingen. We onthaalden nieuwe medewerkers, dachten mee na over subsidieaanvragen en werkingsverslagen, leidden denkdagen en visieprocessen in goede banen en gaven input rond de beleidsprocessen van verenigingen.

► **Intervisie en vorming van en voor verenigingen**

We organiseerden 4 intervisiemomenten voor verenigingen op basis van hun vragen en behoeften. Daarnaast waren er vormingen over participatie in de verenigingen, de vluchtelingencrisis, samen vorming over armoede geven,...

Uit de evaluatie van de intervisies

"Uitwisselen van ervaringen tussen de verenigingen IS en BLIJFT leerrijk. De ondersteuning en de inbreng van Wouter (als ervaren werker) is zeker een meerwaarde"

Feedback na een vorming

"Het was een leuke dag vandaag, veel gehoord en opgeslagen in die grijze cellen waar er al wat gaatjes in zitten ☺ [...]. Wat ik wil vragen blijft alles wat er gezegd is vandaag ook binnen die Netwerk muren. [...] Wat ik zal doen is vragen of je eens mag komen om die ideeën rond vrijwilligerswerk eens voor te stellen aan onze kern."

► **Vorming over armoede aan externen**

In 2015 gaven we opnieuw samen met mensen in armoede uit onze verenigingen aan externen vorming: onze algemene vorming, vorming aan cultuuraanbieders, sportaanbieders, VDAB-personeel, mensen uit het onderwijs, ...

"Als er al een zaadje wordt geplant in het hoofd van de deelnemers, is de cursus geslaagd! En dit is effectief zo: onbewust grijp je telkens naar de tools, basisbegrippen die je tijdens deze armoedevorming hebt geleerd."
(Linda Janssen, cultuurfunctionaris-directeur
Gemeente Overpelt)

"Aan het eind van de eerste dag was iedereen stil. Veel van wat tot dan vanzelfsprekend leek, is dat niet langer. Iedereen zou de verhalen, ervaringen, emoties en ook de theorie van die dag moeten horen en voelen."
(Tania Vanacker, Stichting Lezen)

De vorming aan VDAB-medewerkers werd ook aangepast op basis van het Project Armoede Gekleurd en ook gegeven door mensen in armoede met migratie-achtergrond uit de Turkse Unie (Beringen) en Samen Divers (Oostende)

► **Forumdag mensen zonder wettig verblijf**

Op 10 november vond een Forumdag plaats rond de situatie van mensen zonder wettig verblijf. Er waren 70 deelnemers, waarvan de helft mensen zonder wettig verblijf. De Forumdag was het sluitstuk van een traject dat het Netwerk tegen Armoede opzette voor de werkingen die zich op deze doelgroep richten. Ervaringen werden uitgewisseld en contacten gelegd. De werkingen kunnen op basis hiervan verder bouwen aan een doorgedreven samenwerking.

► **Stijgende aandacht van de media**

Het Netwerk tegen Armoede zet al enkele jaren actief in op meer media-aandacht én een juiste beeldvorming rond (mensen in) armoede. Met succes. Onze aanwezigheid in de media is verder toegenomen en we doen dat ook steeds meer in tandem met actief woordvoerderschap van mensen met armoede-ervaring.

2015 was goed voor 57 media-aanwezigheden (in 96 publicaties), waarvan 18 in tandem. Een verdere stijging van zowel het aantal aanwezigheden in tandem als van het aantal aanwezigheden in het algemeen.

Thema's die we zo op de agenda gezet hebben:

- Stijgende energiararmoede (Turteltaks, een mager energiararmoedeplan, ...)
- Stigmatisering van mensen in armoede
- Campagne Investeren in mensen kwam doorheen het jaar verschillende keren (impliciet en expliciet) aan bod
- Het belang van 'basisbereikbaarheid' voor mensen in armoede
- Structurele armoedebestrijding in plaats van caritatieve maatregelen zoals 1 euro-maaltijden, voedseloverschotten, ...
- Stijgende armoedecijfers in het algemeen

- De inkomens die nog steeds onder de armoedegrens liggen

► Netwerk tegen Armoede contacteren?

Netwerk tegen Armoede

Vooruitgangstraat 323 bus 6

1030 Brussel

Tel. 02 204 06 50

info@netwerktegenarmoede.be

www.netwerktegenarmoede.be

www.facebook.com/netwerktegenarmoede

Twitter: @netwerktegenarm